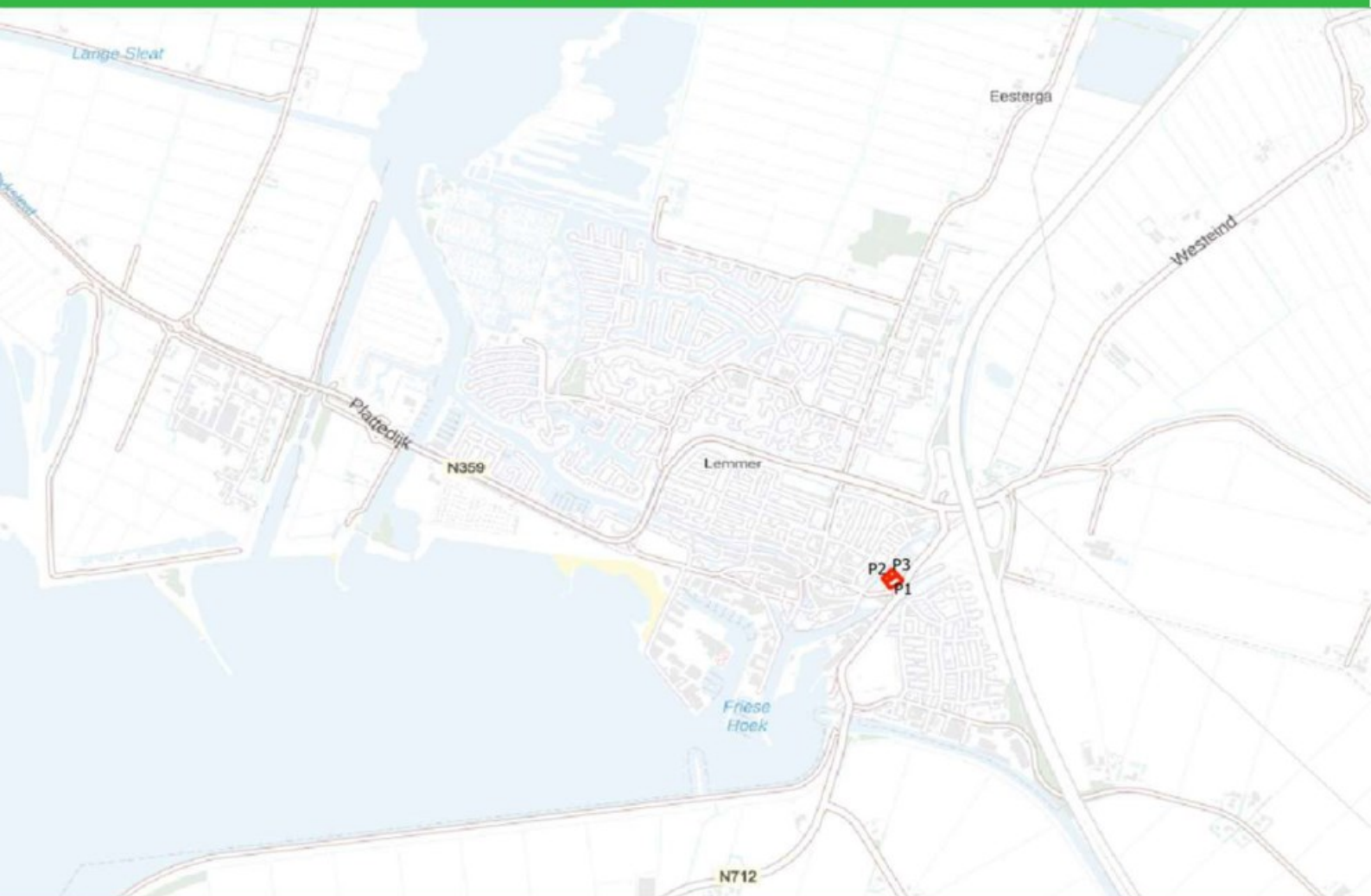

Lemmer, De Pôlle

Nader Onderzoek

JM laatvliegers b.v., 2022

Nader Onderzoek Lemmer, De Pôlle

Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R21.212

Status

1.0 (definitief)

Datum

21-07-2022

Opdrachtgever

Kuin Vastgoedontwikkeling B.V.
De Tocht 5
1611 HT Bovenkarspel

Auteur

[REDACTED]

Controle

[REDACTED]

Voorpagina

Globale ligging plangebieden

Te citeren als

[REDACTED] 2022. Nader Onderzoek Lemmer, De Pôlle; Nader Onderzoek in het kader van de
soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R21.212 JM laatvliegers b.v.,
Gorredijk.

JM laatvliegers b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging en indeling plangebied.....	2
1.3	Gebiedsbeschrijving.....	3
2	Uitvoering	5
2.1	Bezoeken.....	5
2.2	Plaatsing van loggers	6
2.3	Effectieve monitoringsduur	6
2.4	Bevindingen	7
3	Conclusie.....	12
	Geraadpleegde bronnen	14
	Legenda	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever is voornemens een aantal gebouwen en loodsen op het terrein te slopen en hier woningen en appartementen te realiseren. In het kader van dit planvoornemen is door ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd in Lemmer, gemeente De Friese Meren, provincie Friesland. Uit deze QuickScan blijkt dat het pand potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen en als nestlocatie voor huismus, gierzwaluw en kerkuil.

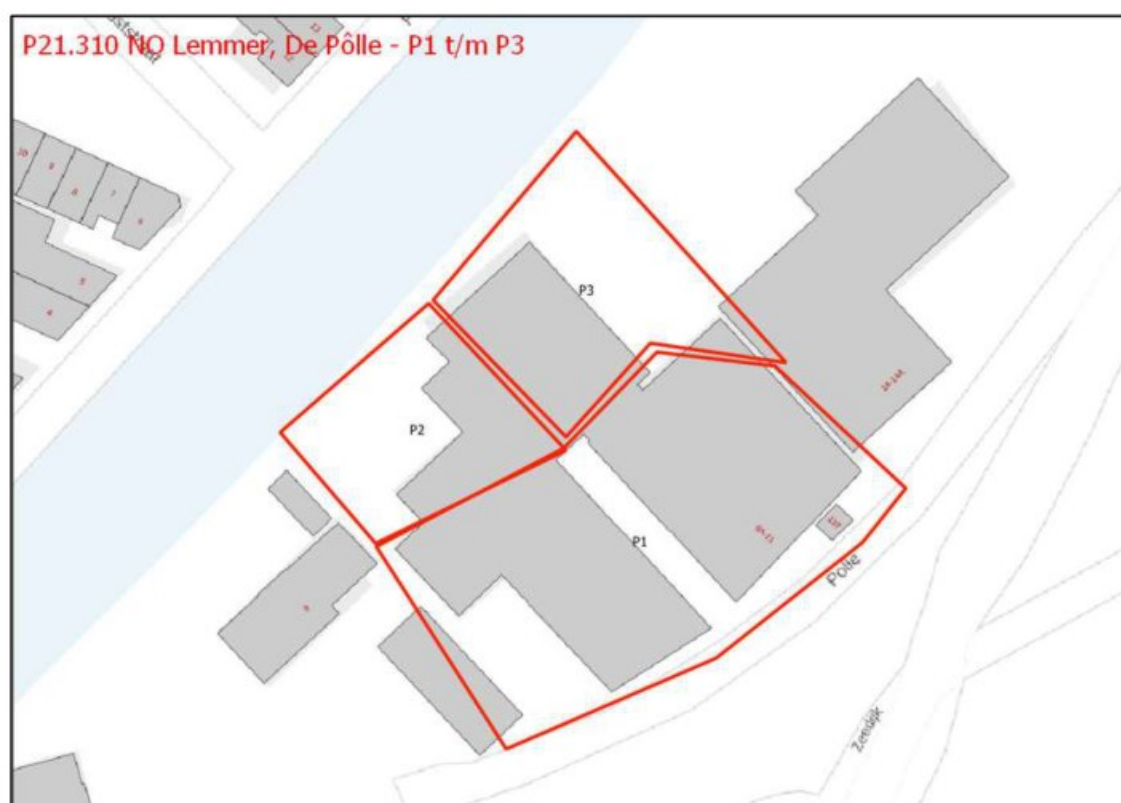
Om het gebruik van het pand door vleermuizen, huismus, gierzwaluw en kerkuil te bevestigen of uit te sluiten, is door JM laatvliegers b.v. nader onderzoek uitgevoerd.

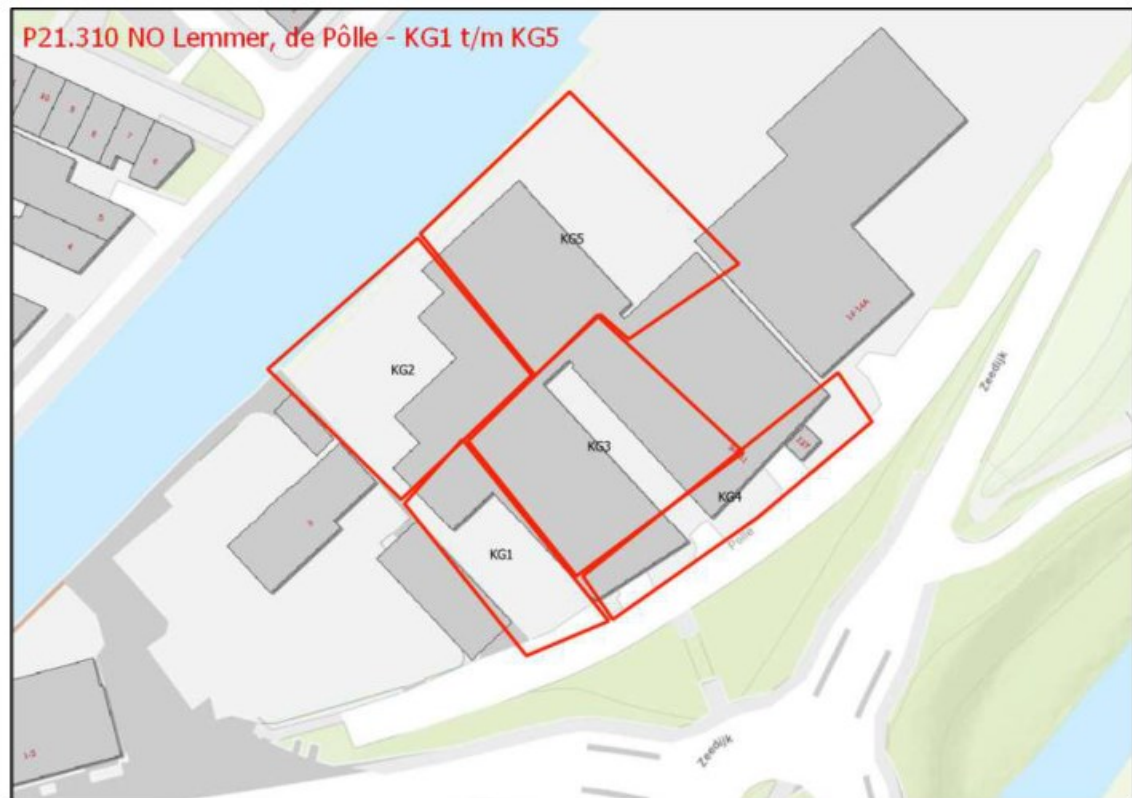
1.2 Ligging en indeling plangebied

Adressenlijst van onderzochte panden

Plaats	Straat/Gebied	Nummer
Lemmer	De Pôlle	11 – 14

Plankaarten

1.3 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied betreft zes gebouwen, waarvan twee stenen gebouwen aan de zuidwestzijde van het plangebied. Deze gebouwen zijn in verval staat en bevatten veel kapotte ramen en scheuren in het voegwerk. Naast deze gebouwen staan nog vier andere gebouwen, waarvan drie loodsen met een golfplaten dak en een loods bedekt met houten planken. De twee loodsen naast de stenen panden zijn ook in verval staat, het systeemplafond is kapot en ramen zijn weg. Eén van deze loodsen is toegankelijk via een deur die op een kier staat aan de achterzijde. Achter de stenen panden, aan het water, staat nog een grote loods, die van buiten bekleed is met houten planken. Deze planken hangen ook los. Deze loods is toegankelijk via een hefdeur. In de loods ligt veel menselijk afval. Op het terrein staan veel verschillende planten en struikgewas, onder andere vlinderstruik. De loods helemaal aan de noordzijde van het terrein is in redelijke staat.

Een indruk van het plangebied: (Bron: Bos, C., 2021.):

Stenen pand aan zuidwestzijde plangebied.

Scheuren in voegwerk van stenen pand.

*Stenen pand aan zuidwestzijde
plangebied, gezien vanaf zuiden.*

*Aanbouw stenen pand aan zuidwestzijde
plangebied, gezien vanaf oosten.*

*De twee stenen panden aan de Pôlle,
gezien vanaf noordoosten.*

*Loods met golfplaten dak ten noorden
van de stenen panden, gezien vanaf noordoosten.*

2 Uitvoering

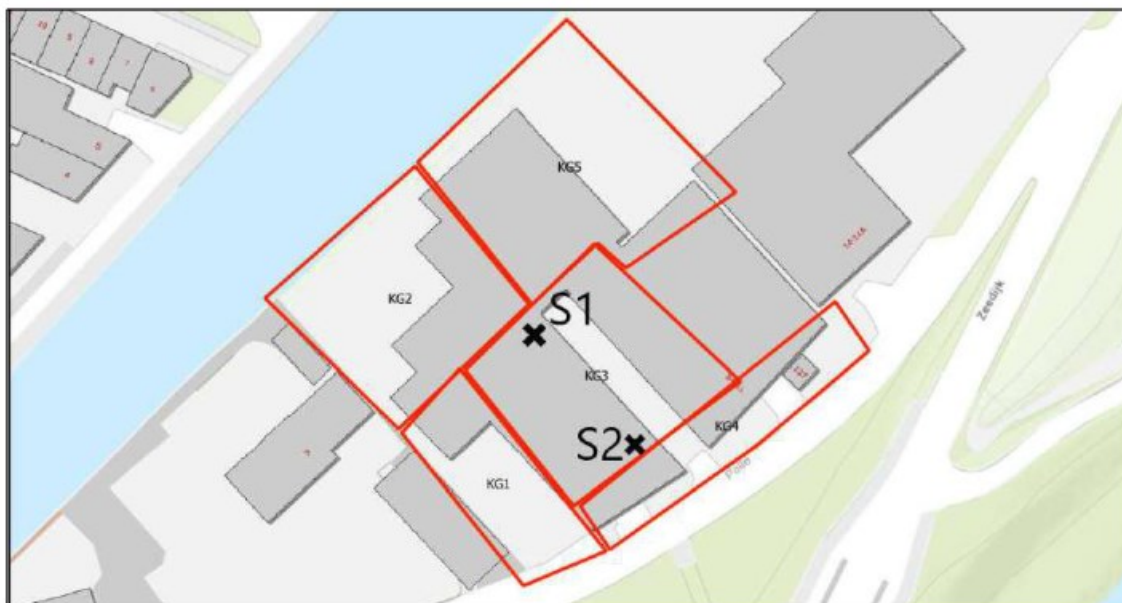
De onderzoeken aan huismus- en gierwaluwnestlocaties zijn uitgevoerd conform de inventarisatieprotocollen van Netwerk Groene Bureaus. Gedurende alle rondes wordt bekeken of aanwezigheid van kerkuil kan worden bevestigd of uitgesloten. De onderzoeken naar vleermuisverblijfplaatsen zijn uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021 en tijdens het veldwerk is gebruik gemaakt van een Pettersson D240x batdetector, gekoppeld aan een Tascam DR05x recorder. Er is een aanvullend batloggeronderzoek uitgevoerd in de kraamperiode door het plaatsen van twee batloggers in binnen de kraamperiode (2x batlogger S met interne microfoon).

2.1 Bezoeken

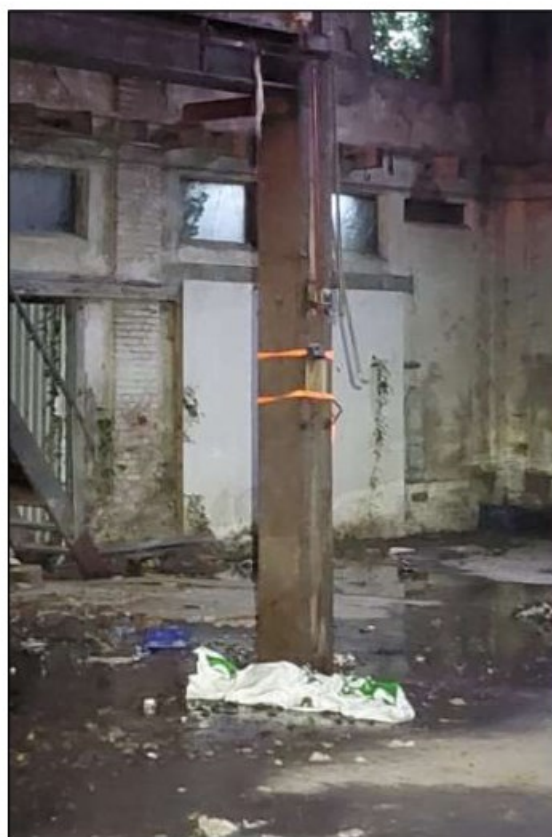
Ronde	Datum	Projectdeel	Zon op/onder	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Wind (Bft)	Neerslag	Bewolking
PR1	10-09-21	P1	20:06	20:06	22:36	19	1	Geen	Helder
PR1	10-09-21	P2	20:06	20:06	22:36	19	1	Geen	Helder
PR1	10-09-21	P3	20:06	20:06	22:36	19	1	Geen	Helder
PR2	04-10-21	P1	19:10	22:00	00:30	13	2	Geen	Helder
PR2	04-10-21	P2	19:10	22:00	00:30	13	2	Geen	Helder
PR2	04-10-21	P3	19:10	22:00	00:30	13	2	Geen	Helder
HM1	20-04-22	-	-	11:45	12:45	17	1	Geen	Zonnig
HM2	15-05-22	-	-	19:40	20:40	22	2	Geen	Licht bewolkt
KR1/GZ1	15-05-22	KG1	21:27	20:57	23:27	20	2	Geen	Licht bewolkt
KR1/GZ1	15-05-22	KG2	21:27	20:57	23:27	20	2	Geen	Licht bewolkt
KR1/GZ1	15-05-22	KG3	21:27	20:57	23:27	20	2	Geen	Licht bewolkt
KR1/GZ1	15-05-22	KG4	21:27	20:57	23:27	20	2	Geen	Licht bewolkt
KR1/GZ1	15-05-22	KG5	21:27	20:57	23:27	20	2	Geen	Licht bewolkt
KR2/GZ2	08-06-22	KG1	21:57	21:28	23:58	13	2	Geen	Bewolkt
KR2/GZ2	08-06-22	KG2	21:57	21:28	23:58	13	2	Geen	Bewolkt
KR2/GZ2	08-06-22	KG3	21:57	21:28	23:58	13	2	Geen	Bewolkt
KR2/GZ2	08-06-22	KG4	21:57	21:28	23:58	13	2	Geen	Bewolkt
KR2/GZ2	08-06-22	KG5	21:57	21:28	23:58	13	2	Geen	Bewolkt
GZ3	18-06-22	KG1	22:03	21:33	23:03	15	3	Geen	Half bewolkt
GZ3	18-06-22	KG2	22:03	21:33	23:03	15	3	Geen	Half bewolkt
GZ3	18-06-22	KG3	22:03	21:33	23:03	15	3	Geen	Half bewolkt
GZ3	18-06-22	KG4	22:03	21:33	23:03	15	3	Geen	Half bewolkt
GZ3	18-06-22	KG5	22:03	21:33	23:03	15	3	Geen	Half bewolkt
KR3	30-06-22	KG1	05:24	03:24	05:24	17	1	Geen	Helder
KR3	30-06-22	KG2	05:24	03:24	05:24	17	1	Geen	Helder
KR3	30-06-22	KG3	05:24	03:24	05:24	17	1	Geen	Helder
KR3	30-06-22	KG4	05:24	03:24	05:24	17	1	Geen	Helder
KR3	30-06-22	KG5	05:24	03:24	05:24	17	1	Geen	Helder

Vanwege zeer slechte weersomstandigheden op 29 en 30 september en 1 tot en met 3 oktober, waarbij er een zeer stevige zuidwestenwind stond en een brede storing met veel neerslag het plangebied op beide nachten passeerde, is de tweede onderzoeksronde tijdens de paartijd uitgevoerd op 4 oktober. Daarmee valt deze onderzoeksronde net buiten de optimale onderzoeksperiode naar paarverblijfplaatsen voor de te verwachten soorten. Heersende weersomstandigheden op 29 en 30 september en 1 tot en met 3 oktober hadden de ronde echter ongeldig verklaard, omdat door de vele regen in combinatie met harde wind de ronde zelfs niet als suboptimaal aangemerkt kon worden.

2.2 Plaatsing van loggers

S1

S2

2.3 Effectieve monitoringsduur

De logger heeft in de periode van 08-06-2022 tot 21-06-2022 actief geluisterd. Door diefstal/vandalisme is één van de loggers verdwenen en daarom kon niet voor het onderzoek worden gebruikt.

2.4 Bevindingen

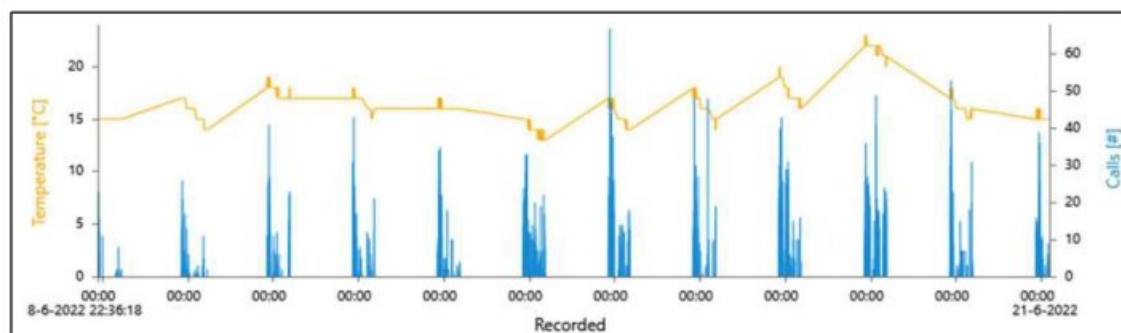
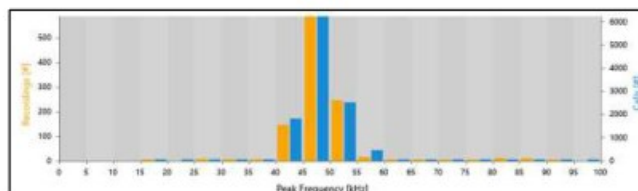
Resultaten

Datum	Projectdeel	Adres	Locatie	Soort	Verblijf	Aantal	Zeker/onzeker
10-09-21	P3	De Pôlle	Noordelijke pand binnenzijde (afbeelding 2.1)	Ppip	Paarverblijf	1	Zeker
10-09-21	P3	De Pôlle	Middelste noordelijke pand binnenzijde (afbeelding 2.2)	Kerkuil	Verse braakballen	1	Zeker
15-05-22 08-06-22	KG1	De Pôlle	Noordwestzijde dakkapel westelijk pand (afbeelding 2.3)	Ppip	Zomerverblijf	1	Zeker
15-05-22	KG3	De Pôlle	Uitvliend door raam bij garagedeur (afbeelding 2.4)	Pnat	Zomerverblijf	5	Zeker
15-05-22 18-06-22 30-06-22	KG5	De Pôlle	Noordelijke pand binnenzijde Op 30-06-22 driemaal langsvliegend richting verblijfplaats.	Kerkuil	Verse braakballen	1	Zeker
08-06-22	KG5	De Pôlle	Op noordoosthoek gebouw achter houtwerk (afbeelding 2.5)	Ppip	Zomerverblijf	1	Zeker

Batloggers

Er zijn 1059 vleermuisopnames gemaakt door de logger. Er zijn per nacht twee duidelijke pieken in activiteit te herkennen, tegen zonsondergang en tegen zonsopkomst. Daarnaast is er tevens veel activiteit gedurende de rest van de nacht. Hieruit is te concluderen dat er vleermuizen actief gebruik maken van de loods en dat verblijfplaatsen in de gebouwen aanwezig zijn. Dit wordt ondersteund door de veldwaarnemingen (aangetoonde verblijfplaatsen en uit het gebouw vliegende dieren). Er worden in de gebouwen geen verblijfplaatsen verwacht van andere soorten vleermuizen; dit zijn dieren die dicht langs het pand foeragerend aanwezig zijn en door de logger worden opgepikt (kwaliteit van de opnames bevestigd deze conclusie).

Ppip: 456 Mspec: 29
Pnat: 560
Eser: 14

Overige bevindingen

Waargenomen soorten die geen onderdeel uitmaakten van het onderzoeksdoel en/of het plangebied, maar wel relevant kunnen zijn.

Datum	Projectdeel	Adres	Nr.	Locatie	Soort	Verblijf	Aantal	Zeker/onzeker
GEEN								

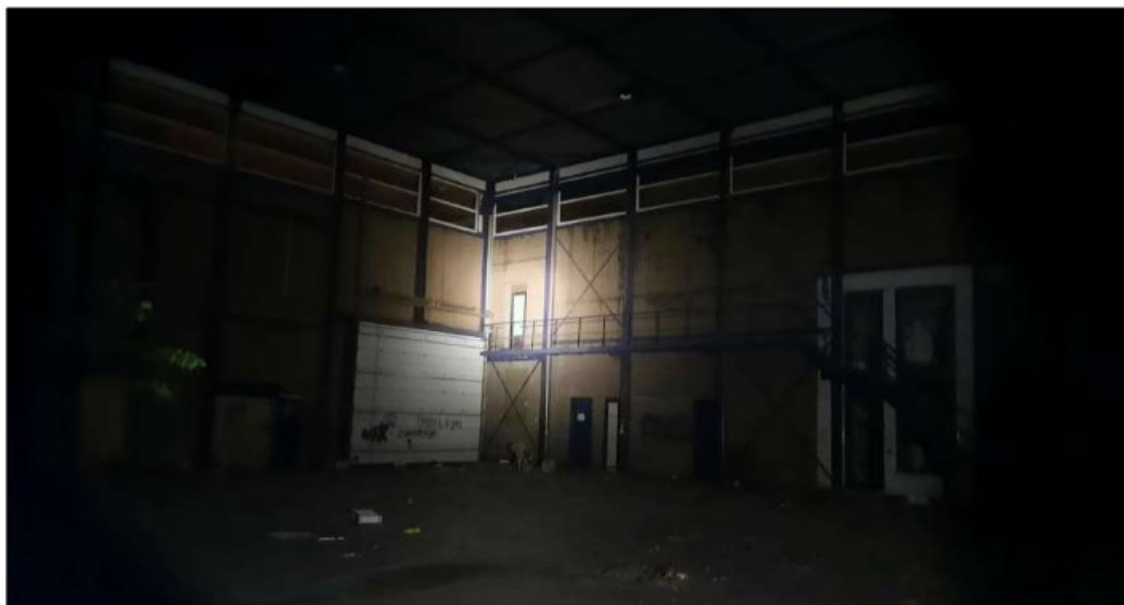
Onderstaande aantallen vleermuizen/gierzwaluwen zijn waargenomen tijdens het onderzoek waarbij deze geen binding met het plangebied vertoonden. Deze gegevens geven extra informatie over de aanwezigheid van activiteit in de omgeving van de onderzochte panden. Waar mogelijk zijn de gegevens gebundeld om de informatie overzichtelijk te houden.

Ronde	Soort	Aantal plangebieden	Maximaal aantal foeragerend	Maximaal aantal langsvliegend	Tijd eerste vleermuis	Tijd laatste vleermuis
PR1	Ppip	3 van 3	3	5	20:29	22:36
	Eser	2 van 3	-	2		
	Pnat	3 van 3	1	2		
	Nnoc	2 van 3	-	1		
	Mdas	1 van 3	-	1		
PR2	Ppip	3 van 3	1	5	22:30	00:00
	Pnat	3 van 3	2	4		

Ronde	Soort	Tijd eerste	Aantal plangebieden	Maximaal aantal foeragerend	Maximaal aantal langsvliegend	Tijd laatste vleermuis
KR1/GZ1	GZ	20:42	5 van 5	-	20	23:27
	Ppip	21:51	5 van 5	5	5	
	Mdas	22:06	1 van 5	-	1	
	Pnat	22:38	2 van 5	-	2	
	Eser	22:43	3 van 5	-	2	
	Nnoc	22:56	1 van 5	-	-	
KR2/GZ2	GZ	21:27	4 van 5	6	6	23:58
	Ppip	22:20	4 van 5	2	3	
	Pnat	23:30	3 van 5	-	1	
	Mdas	22:45	1 van 5	-	4	
GZ3	GZ	21:20	5 van 5	12	30	22:45
	Ppip	22:31	2 van 5	-	3	
KR3	Ppip	03:28	5 van 5	3	3	04:23
	Pnat	03:31	2 van 5	2	1	
	Eser	03:46	3 van 5	2	1	
	Nnoc	03:38	2 van 5	-	1	
	GZ	04:55	2 van 5	3	3	

Plangebied	Ronde	Omgevingscheck	Dichtheid omgeving
P1	PR1	Gelijke activiteit van Ppip en meer activiteit Pnat in omgeving	Gelijk
P2	PR1	Meer activiteit van Ppip en gelijke activiteit Pnat in omgeving	Gelijk
P3	PR1	Gelijke activiteit van Ppip en minder van Pnat in omgeving	Gelijk
P1	PR2	Gelijke activiteit van Ppip en Pnat in omgeving	Gelijk
P2	PR2	Gelijke activiteit van Ppip en Pnat in omgeving	Gelijk
P3	PR2	Gelijke activiteit van Ppip en Pnat in omgeving	Gelijk

Afbeeldingen

Afbeelding 2.1. Paarverblijf gewone dwergvleermuis in binnenzijde loods.

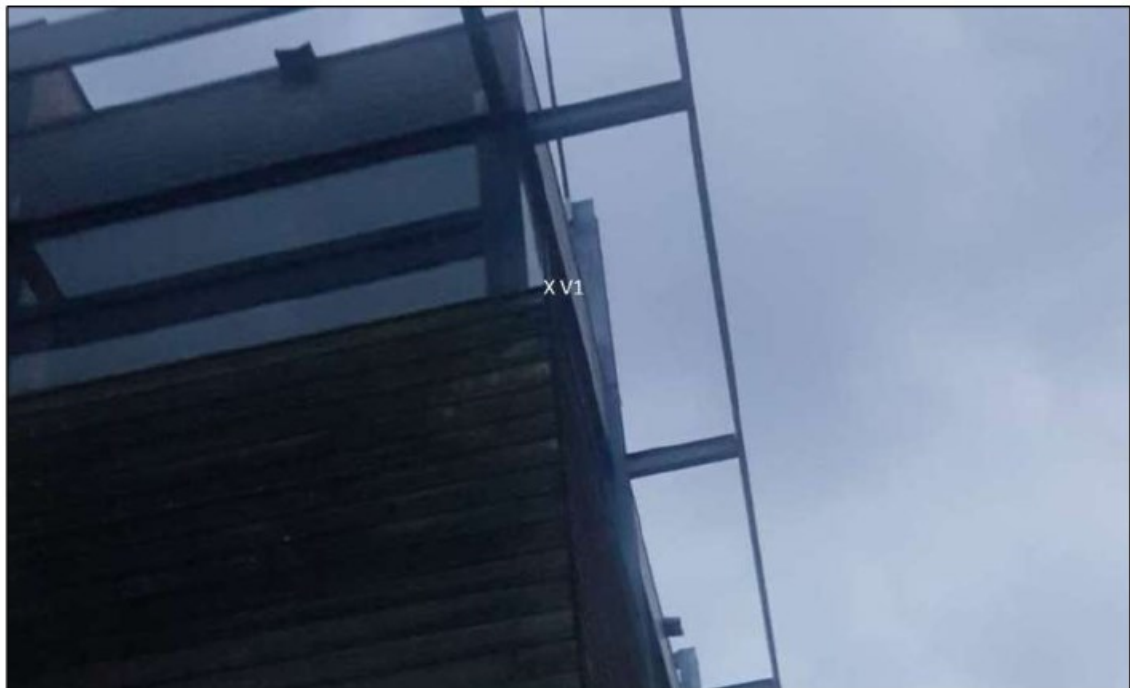
Afbeelding 2.2. Verse braakballen van kerkuil aangetroffen in binnenzijde loods.

Afbeelding 2.3. Zomerverblijf gewone dwergvleermuis.

Afbeelding 2.4. Zomerverblijf ruige dwergvleermuis, uitvlieglocatie door raam.

Afbeelding 2.5. Zomerverblijf gewone dwergvleermuis.

3 Conclusie

De opdrachtgever is voornemens een aantal gebouwen en loodsen op het terrein te slopen en hier woningen en appartementen te realiseren. In het kader van dit planvoornemen is door ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd in Lemmer, gemeente De Friese Meren, provincie Friesland. Uit deze QuickScan blijkt dat het pand potentieel geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen en als nestlocatie voor huismus, gierzwaluw en kerkuil.

Om het gebruik van het pand door vleermuizen, huismus, gierzwaluw en kerkuil te bevestigen of uit te sluiten, is door JM laatvliegers b.v. nader onderzoek uitgevoerd waaruit de volgende conclusies kunnen worden getrokken:

Huisumus

- Er zijn geen nestlocaties van huismus geconstateerd binnen de plangebieden.

Gierzwaluw

- Er zijn geen nestlocaties van gierzwaluw geconstateerd binnen de plangebieden.

Kerkuil

- Er is één verblijfplaats van kerkuil aangetroffen binnen de plangebieden.

Kraamperiode vleermuizen

- Er zijn twee zomerverblijven van gewone dwergvleermuis en één zomerverblijf van ruige dwergvleermuis geconstateerd binnen de plangebieden. Aanwezigheid van deze verblijven wordt ondersteund door de resultaten van het batloggeronderzoek. Er zijn op de logger geen overige vleermuissoorten opgenomen die binnen het pand een verblijf zouden kunnen hebben.

Paarperiode vleermuizen

- Er is één paarverblijf van gewone dwergvleermuis geconstateerd binnen de plangebieden.

Overige bevindingen

- Er zijn geen overige relevante bevindingen.

Er zijn enkele beschermde natuurwaarden geconstateerd binnen de plangebieden; één paarverblijf en twee zomerverblijven van gewone dwergvleermuis, één zomerverblijf van ruige dwergvleermuis en één verblijfplaats van de kerkuil. Er zal een ontheffing aangevraagd moeten worden voor het ongeschikt maken of verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen. Om deze ontheffing te verkrijgen zullen er alternatieve verblijven moeten worden gerealiseerd. Verkrijgen van een dergelijke ontheffing gaat samen met een aantal eisen aan de uitvoerperiode van de werkzaamheden en uitvoer onder (mogelijk) ecologische begeleiding.

Een deel van de alternatieve verblijven zijn reeds aangebracht; hier kan in de ontheffingsaanvraag rekening mee worden gehouden (in verband met de gewenningsperiode).

Ook blijven minstens de voorgeschreven mitigerende maatregelen uit de voorliggende QuickScan gelden. Deze zijn als volgt:

- Voor algemene broedvogels dienen er mitigerende maatregelen genomen worden wanneer er niet buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen kan het plangebied preventief broedvogelvrij gehouden worden. De werking van de preventieve maatregelen dient gecontroleerd te worden door een ter zake kundig ecooloog. Indien gestart wordt te midden van het broedseizoen, dient door een ter zake kundig ecooloog het plangebied, voorafgaand aan de werkzaamheden, gecontroleerd te worden op actieve broedgevallen.
- Extra lichtoverlast tijdens werkzaamheden en in de nieuwe situatie moet worden voorkomen door verlichting weg te draaien van omliggende bebouwing.

Als ecologisch adviesbureau raden wij bij bouwprojecten altijd aan om natuurinclusief te bouwen. Dit kan onder andere door geen gebruik te maken van vogelschroot of deze enkele pannen hoger aan te brengen. Hierdoor blijven pannendaken geschikt als broedlocatie voor huismus. Door ruimte te laten tussen kantpannen en de gevel ontstaat er een ingang voor vleermuizen en gierzwaluwen om toegang tot een verblijf- of nestplaats te verkrijgen. Daarnaast zijn er tal van mogelijkheden om inbouwkasten/stenen en aangepaste dakpannen in te bouwen in de nieuwe situatie waarbij er geschikte nestlocaties en verblijfplaatsen worden gecreëerd voor (beschermde) soorten. Wilt u advies over de mogelijkheden binnen uw project, dan kunnen wij u daarover adviseren.

Geraadpleegde bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- Vleermuisprotocol 2021, Netwerk Groene Bureaus (NGB).
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus;
- Bos, C., 2021. QuickScan Lemmer, De Pôlle; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport R21.193 JM ecologie b.v., Gorredijk.

Legenda

Plangebiedscodering

Controleronde	Afkorting in plankkaart
Kraam	K
Kraamochtend	Ko
Kraamavond	Ka
Gierzwaluw	G
Paarronde	P
Huismus	H
Foerageergebied	F
Vliegroute	V
Najaarszwermen	N
Winterverblijf	W

Onderzoeksrunde

Afkorting	Onderzoeksrunde
KR	Kraamcontrole
GZ	Gierzwaluwcontrole
HM	Huismuscontrole
PR	Paarcontrole
NJ	Najaarszwermcontrole
VR	Vliegroutecontrole
FG	Foerageergebiedcontrole

Soorten

Afkorting	Soort
Hm	Huismus
Gier	Gierzwaluw
Ppip	Gewone dwergvleermuis
Pnat	Ruige dwergvleermuis
Eser	Laatvlieger
Nnoc	Rosse vleermuis
Mdas	Meervleermuis
Mdau	Watervleermuis
Paur	Gewone grootoorvleermuis
Ppyg	Kleine dwergvleermuis